Igelbäckens naturreservat

SOLNA STAD

I reservatet möts du av en omväxlande natur med skog och öppen mark, berg-knallar och sänkor. Här finns hundraårig barrskog och på hällmarkerna står tallar som är omkring 200 år. Det finns många stigar och motionsspår i området.

Igelbäcken rinner från Säbysjön i Järfälla till Edsviken i Solna, från väster till öster. I bäcken och dess utlopp lever de sällsynta fiskarna grönling och nissöga. Igelbäcken rinner in i Solna vid T-banebron och flyter långsamt genom dalgångens flacka gräsmark i Västerjärva och Överjärva. I Sörentorp är marken brantare och bäcken forsar fram över stenar och trädrötter. Här trivs strömstaren. Bäcken blir sedan lugnare och ringlar sakta fram genom Ulriksdals slottspark under skuggande lövträd.

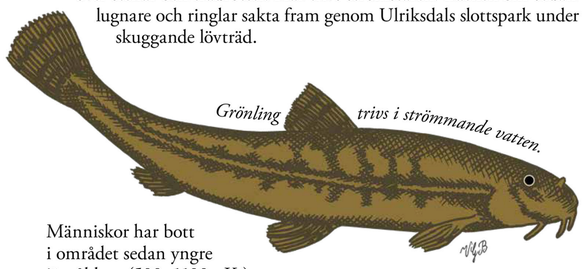

Människor har bott i området sedan yngre järnåldern (500–1100 e Kr). Det finns fyra gravfält från den tiden i anslutning till Överjärva gård. Dammtorps huvudbyggnad, från 1790-talet, är den äldsta byggnaden i reservatet. Dammtorp, Sörentorp och Brotorp kom till som torp under Överjärva på 1600-talet. Överjärva var då en by med fyra gårdar. De äldsta byggnaderna på Överjärva gård är från 1800-talet.

Marken som genom århundradena varit äng och åker är till största delen öppen. Sedan naturreservatet bildades sköts den med slåtter och bete. I Sörentorp finns en vacker ekbacke med gullvivor. På den öppna marken kan du få se den violetta, vackra ängsklockan. I några torra sydsluttningar växer solvända, brudbröd, backnejlika, jungfrulin och andra ängsblommor. På den öppna marken finns också många fjärilar, humlor och bin. Bland annat kan du få se de stora, färg-sprakande fjärilarna påfågelöga och amiralfjäril och den lilla ovanliga fjärilen violett-kantad guldvinge.

Många bin och andra insekter bygger bon i döda grenar och döda träd. Därför lämnas döda stammar och grenar som boplatser för insekter, andra djur, svampar och lavar. Andra bin bygger sina bon i sandig mark, till exempel svartpälsbi som har hittats på Överjärva gård. Därför skrapas växterna bort på vissa platser för att bina ska komma åt att bygga bon.

Kärr och fuktlövskogar är viktiga livsmiljöer för groddjur och snäckor. Under 2009–2010 anlade Solna stad en ny våtmark norr om Igelbäcken, Blötängens våtmark. Där trivs både groddjur och vattenanknutna fåglar. På våren under groddjursleken kan hundratals paddor spanas vid och i våtmarken. Även vanlig groda och mindre vattensalamander har setts i våtmarken. På Överjärva gård finns större vattensalamander som är mer sällsynt. Alla groddjur är fridlysta. Många fågelarter rastar vid våtmarken, bland annat kricka, knipa och enkelbeckasin. Några arter häckar i våt-marken, bland annat sothöna.

Under en stor del av 1900-talet var Igelbäckens dalgång ett militärt övningsområde. På 1800-talet och början av 1900-talet dikades markerna på fältet ut för att ge torrare mark för åker och övningsområde och Igelbäcken rätades ut till en rak fåra. Under 2010 återställdes bäckfåran till en slingrande fåra med hjälp av grävmaskin. Stenar lades på bottnen och skuggande träd planterades intill bäcken för att ge en bra vattenmiljö för fiskar och andra vattendjur. Den slingrande bäckfåran och våtmarken kunde skapas tack vare ett statligt naturvårdsbidrag (LONA).

Vid Igelbäcken och Blötängens våtmarksdamm lever många arter av trollsländor, bland annat den stora blågrönglänsande kejsartrollsländan. Om du får syn på en smal liten blåglänsande slända kan det vara en lyrflickslända.

Igelbäckens naturreservat i Solna bildades 2005 för att bevara och vårda ett värdefullt naturområde för rörligt friluftsliv, biologisk mångfald och kulturmiljö. Naturreservatet är en del av Järvakilens grönstråk, som sträcker sig genom flera kommuner. Reservatet gränsar i väster till Igelbäckens naturreservat i Sundbyberg.

Gullviva, ängsklocka och solvända växer i öppen ängs- och hagmark. Både gullviva och solvända vittnar om historiskt bete och slåtter. Den färgsprakande blomman natt och dag, eller lundkovall, växer ofta i skogs-brynen. Den ståtliga svärdsliljan växer vid vattnet och kan hittas i Igelbäcken.

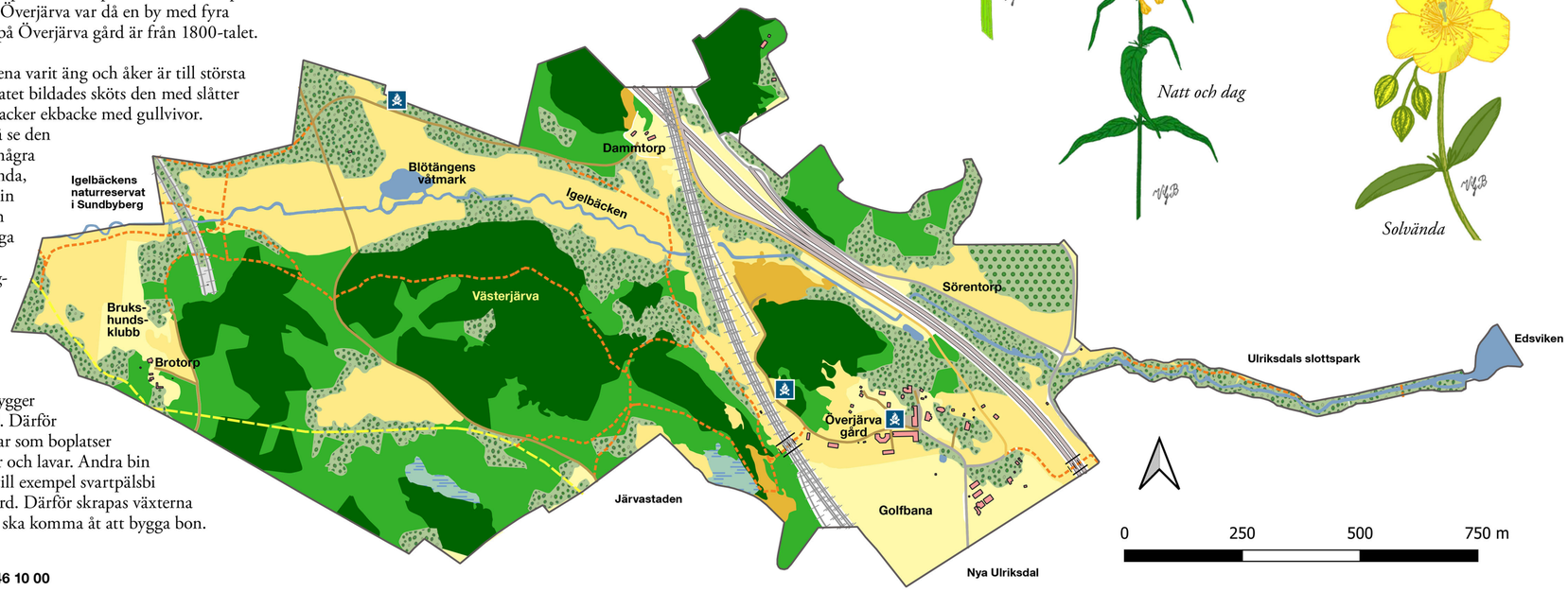

Inom reservatet är det inte tillåtet att:

- Förstöra eller skada berg, jord eller sten, genom att gräva, borra, hacka, rista, spränga, måla eller liknande.
- Elda, annat än på anvisad iordninggjord plats.
- Rida eller framföra häst, annat än på markerade ridstigar eller områden och bilvägar.
- Cykla, annat än på markerade cykelvägar, cykelstigar och vägar.
- Sätta upp affisch, skylt eller liknande. Dock får snitslar, orienteringsskärmar och tipsfrågor tillfälligt sättas upp, utom i Ulriksdals slottspark, om de avlägsnas omedelbart efter avslutat arrangemang.
- Framföra eller parkera motorfordon, annat än på bilvägar eller parkerings-platser.
- Bruka störande motordriven anordning för lek eller sport, eller på ett störande sätt använda musikanläggning eller annan ljudalstrande anordning.
- Medföra hund som inte är kopplad, utom inom hundrast-/hundträning-sområden.
- Tälta, campa, ställa upp husvagn eller liknande inom Ulriksdals slottspark.
- Tälta, campa, ställa upp husvagn eller liknande mer än två dygn i följd inom övriga delar av reservatet.
- Fiska i Igelbäcken eller vid Igelbäckens utlopp i Edsviken.

Solna stads kontaktcenter: 08-746 10 00
solna.se